

המביא גט פרק ראשון גיטין

אי בעית אימא מעמא מאי בוי. רש"י לא גרים איבעית אימא דסיומא דמילתא הוא ולר"י נראה דשפיר גרים ליה ומוקי לה השתא * קודם שלמדו דכיון דניסת לא תלא כיון דלזיוף ליכא למיחש דנתקיים בחזמתו וליכא לאלא לעו בעלמא דשלא לשמה אפי' אי אחי בעל ומערער כדפרישית לעיל (ע"א ד"ה א"ה בעל):
ורתסברא והא רבה אית ליה דרבא. לא גרסינן ותסברא כדפירש צונטרס^ב ובסמוך דקאמר לאלא ר' שמעון בר אבא איניש אחריתא הוה צדיקה לא גרסינן לאלא דאינו צא לסמור תסתיים ובסמוך נמי קאמר הא מדריציל סבר לפי שאין בקיאינן לשמה כו': **הא** מדר' יהושע כו' רבי יוחנן סבר לפי שאין עדים מצויין לקיימו. לא צעי לשנוי דסבר כלידך ליגנא דפ"צ^ב (לקמן דף פ.) דההוא לישא דהתם דקאמר שנים אין להיכין לומר צפני נכתב הוא עיקר דקאמר עלה ימד הוא שלא תמוט ועוד דצהיאי שניוילא לא הוה משני הא דפרין והא רבה אית ליה דרבא: **והא קיימא לן דאין עד נעשה דיין ה"מ בדאורייתא**^א בוי. רש"י

לא גרים ליה^א והדין עמו דכיון דפשיטא דצדכני עד נעשה דיין כדפרין לבסוף היכי פריך מעיקרא הא קיימא לן דאין עד נעשה דיין דהא פשיטא ללא ס"ד דהכא הוי דאורייתא ומיהו קנת כענין זה גבי גר קטן מטבילין אותו על דעת צ"ד ופריך מאי קמ"ל פרינא וכן לאדם שלא צפניו כו' והדר פריך והא קי"ל דודאי בעד דהפקירא נישא ליה: **הבי** דריס ר"מ כיון דאשה כשירה להציא את הגט וזמנין דמייתי ליה איתתא^ה וכן פירש רבינו חננאל וה"ה דהוה מצי למימר וזמנין דמייתי ליה קרוז: **ביצד** יעשה. פי' כיצד יעשה לרצון שתישא לנתחילה או אם נישאת שלא תלא אצל ולד או לרין תקנה דבלא תקנה לא הוי ממוזר לית ליה כל המנסה כו' ולר"מ כיצד יעשה קודם נישואין^א אצל לאמר נישואין מסתבר לר"מ אין תקנה דכיון דהולד ממוזר א"כ כל הדרכים האלו זה ותלא מזה ומזה ויכול הנהו דמנן לקמן צהזרק (דף פ. ב):

יטלנו הימנה ויחזור ויתננו לה ויאמר בוי. מכלל משמע דלרין לומר בשעת נתינה צפני נכתב מדקאמר יטלנו הימנה^ה ו"ה לאמר נתינה תוך כדי דיבור דמנינה מדקאמר לעיל שנתנו לה כשהיה פיקח ולא הספיק לומר צפני נכתב עד שנתחמש אצל לאמר כדי דיבור מספקא לר"י אזי מהני כל זמן שעסקים צוותו ענין^ה או לאו^ב וקודם נתינה מספקא לר"י נמי אזי מהני וזמנתן צפרק כל הגט (לקמן דף כט.): המציא גט ממדינת הים וחלה עושה צבית דין שליח ואומר כו' אין ראיה דהרי אומר כשהגט יוצא מתחת ידו: **אפילו** לא כתב בו אלא שיטה אחת בוי. פירושו שלא ראה אלא שיטה ראשונה דמסתמא^ה סיימו לשמה: אפילו

אלעזר אמר ליה אפילו לא

טעמא מאי כו' דילמא אחי בעל ומערער דבעי למימר דילמא אחי בעל ומערער הילכך אם לא ניסת לא מינשא אכל השתא דניסת אמאי ליפקה אחי לא אחי בעל ומערער אכן ניקוס וגערער: (ט) ואיבעית אימא לא גרסינן. לאלא הכי גרסינן לאלא להקל עליה טעמא מאי וכו': **צפונגא.**

כי הך פלוגתא דרבה ורבה אפילו נמי אמוראי קמאי: **איישי גיטא.** ממדינת הים: **וספברא** לא גרסינן. ואי אחי גרסינן ליה לאו לאורועי תסתיים קמאי דשפיר תסתיים דרבי יהושע הוא דלמר לפי שאין בקיאינן לאלא הכי פריך ותסברא הא דלמר דיחדי הוה: והא רבה אית ליה דרבא. וצנינן לקיימו: הוה צדיקה. ואמרין לעיל^א צי מרי דמייתו גיטא מילתא דלא שכיחא: **צפני כמה נוספו לה.** השליח: לפי שאין בקיאינן. הלכך צפני סגי דלהווי סהדי דלמר שליח צפני נכתב ואי אחי בעל מו ומערער לא משגיחין ציה: **לפי שאין עדים כו'.** וכיון דלקוימי הוא צנינן תלמא כדלמרין צכמות צפ' שני (דף כא): **דקיס** שטרות צשלשה: **וספברא.** דהכי הוא: והא. מדסיימין לעיל דריצ"ל הוא דלמר לפי שאין בקיאינן מכלל דרבי יוחנן צר פלוגתיה לעיל אמר משום לקיימו והכא סיימין דר' יוחנן הוא דלמר צפני שנים: **ועוד הא רבה אית ליה דרבא.** ואפילו למ"ד לפי שאין בקיאינן לשמה אית ליה נמי לקיימו ויבדעי תלמא: **צשליח נעשה** עד ועד נעשה דיין קמפלגי. כלומר אי אמרינן כי היכי דשליח נעשה עד הכי נמי עד נעשה דיין קמפלגי: **מ"ד צפני שנים קסבר.** כי היכי דשליח נעשה עד ה"נ עד נעשה דיין הלכך מנטרף צדהייהו והווי תלמא: **ומ"ד צפני שלשה קסבר.** אף ששליח נעשה עד אין עד נעשה דיין: הכי גרסינן **והא קיימא לן דצדכני דעד נעשה דיין.** כגון גבי קיום שטרות אמינות צכמותות (שם) שלשה שישבו לקיים את השטר וקרא ערעור על אחד מהם כו' והוינן צה למימרא דעד נעשה דיין כו' ומותצינן ומשנינן ה"מ צעדות החדש דאורייתא אצל צדכני עד נעשה דיין: **כיון דאשה כשירה כו'.** אי מכשרת צשנים ומנין אמייתא ליה אשה וסמכין עלה לאכשורי נמי צשנים ואשה לא חזייל לאכשורי צדהייהו לתלמא: **ויוליא.** מי שנשאה צגט זה: **משום דלא אמר (ג) ויוליא.** צתמיה והא גט כשר הוא וצפניו נכתב ומשום דלא אמר הוי ולד ממזר: **אסא לקמיה דרבי אחי.** צבאותה העיר שהיו צותצין אותו: **ממונה אגיטי.** דקי"ל (קידושין דף א.) כל שאינו יודע צטביד גיטין וקידושין לא יחא לו עסק עמיהו והווי ממנו גברלא רבה לאורויי היכי נעצדי: **לא צריכס.** לאלא צשיטה אחת: אפילו

למדינת הים ויחזור ויתננו לה ויאמר בוי. רש"י לא גרים איבעית אימא דסיומא דמילתא הוא ולר"י נראה דשפיר גרים ליה ומוקי לה השתא * קודם שלמדו דכיון דניסת לא תלא כיון דלזיוף ליכא למיחש דנתקיים בחזמתו וליכא לאלא לעו בעלמא דשלא לשמה אפי' אי אחי בעל ומערער כדפרישית לעיל (ע"א ד"ה א"ה בעל):
ורתסברא והא רבה אית ליה דרבא. לא גרסינן ותסברא כדפירש צונטרס^ב ובסמוך דקאמר לאלא ר' שמעון בר אבא איניש אחריתא הוה צדיקה לא גרסינן לאלא דאינו צא לסמור תסתיים ובסמוך נמי קאמר הא מדריציל סבר לפי שאין בקיאינן לשמה כו': **הא** מדר' יהושע כו' רבי יוחנן סבר לפי שאין עדים מצויין לקיימו. לא צעי לשנוי דסבר כלידך ליגנא דפ"צ^ב (לקמן דף פ.) דההוא לישא דהתם דקאמר שנים אין להיכין לומר צפני נכתב הוא עיקר דקאמר עלה ימד הוא שלא תמוט ועוד דצהיאי שניוילא לא הוה משני הא דפרין והא רבה אית ליה דרבא: **והא קיימא לן דאין עד נעשה דיין ה"מ בדאורייתא**^א בוי. רש"י

אלעזר אמר ליה אפילו לא

טעמא מאי כו' דילמא אחי בעל ומערער דבעי למימר דילמא אחי בעל ומערער הילכך אם לא ניסת לא מינשא אכל השתא דניסת אמאי ליפקה אחי לא אחי בעל ומערער אכן ניקוס וגערער: (ט) ואיבעית אימא לא גרסינן. לאלא הכי גרסינן לאלא להקל עליה טעמא מאי וכו': **צפונגא.**

כי הך פלוגתא דרבה ורבה אפילו נמי אמוראי קמאי: **איישי גיטא.** ממדינת הים: **וספברא** לא גרסינן. ואי אחי גרסינן ליה לאו לאורועי תסתיים קמאי דשפיר תסתיים דרבי יהושע הוא דלמר לפי שאין בקיאינן לאלא הכי פריך ותסברא הא דלמר דיחדי הוה: והא רבה אית ליה דרבא. וצנינן לקיימו: הוה צדיקה. ואמרין לעיל^א צי מרי דמייתו גיטא מילתא דלא שכיחא: **צפני כמה נוספו לה.** השליח: לפי שאין בקיאינן. הלכך צפני סגי דלהווי סהדי דלמר שליח צפני נכתב ואי אחי בעל מו ומערער לא משגיחין ציה: **לפי שאין עדים כו'.** וכיון דלקוימי הוא צנינן תלמא כדלמרין צכמות צפ' שני (דף כא): **דקיס** שטרות צשלשה: **וספברא.** דהכי הוא: והא. מדסיימין לעיל דריצ"ל הוא דלמר לפי שאין בקיאינן מכלל דרבי יוחנן צר פלוגתיה לעיל אמר משום לקיימו והכא סיימין דר' יוחנן הוא דלמר צפני שנים: **ועוד הא רבה אית ליה דרבא.** ואפילו למ"ד לפי שאין בקיאינן לשמה אית ליה נמי לקיימו ויבדעי תלמא: **צשליח נעשה** עד ועד נעשה דיין קמפלגי. כלומר אי אמרינן כי היכי דשליח נעשה עד הכי נמי עד נעשה דיין קמפלגי: **מ"ד צפני שנים קסבר.** כי היכי דשליח נעשה עד ה"נ עד נעשה דיין הלכך מנטרף צדהייהו והווי תלמא: **ומ"ד צפני שלשה קסבר.** אף ששליח נעשה עד אין עד נעשה דיין: הכי גרסינן **והא קיימא לן דצדכני דעד נעשה דיין.** כגון גבי קיום שטרות אמינות צכמותות (שם) שלשה שישבו לקיים את השטר וקרא ערעור על אחד מהם כו' והוינן צה למימרא דעד נעשה דיין כו' ומותצינן ומשנינן ה"מ צעדות החדש דאורייתא אצל צדכני עד נעשה דיין: **כיון דאשה כשירה כו'.** אי מכשרת צשנים ומנין אמייתא ליה אשה וסמכין עלה לאכשורי נמי צשנים ואשה לא חזייל לאכשורי צדהייהו לתלמא: **ויוליא.** מי שנשאה צגט זה: **משום דלא אמר (ג) ויוליא.** צתמיה והא גט כשר הוא וצפניו נכתב ומשום דלא אמר הוי ולד ממזר: **אסא לקמיה דרבי אחי.** צבאותה העיר שהיו צותצין אותו: **ממונה אגיטי.** דקי"ל (קידושין דף א.) כל שאינו יודע צטביד גיטין וקידושין לא יחא לו עסק עמיהו והווי ממנו גברלא רבה לאורויי היכי נעצדי: **לא צריכס.** לאלא צשיטה אחת: אפילו

למדינת הים ויחזור ויתננו לה ויאמר בוי. רש"י לא גרים איבעית אימא דסיומא דמילתא הוא ולר"י נראה דשפיר גרים ליה ומוקי לה השתא * קודם שלמדו דכיון דניסת לא תלא כיון דלזיוף ליכא למיחש דנתקיים בחזמתו וליכא לאלא לעו בעלמא דשלא לשמה אפי' אי אחי בעל ומערער כדפרישית לעיל (ע"א ד"ה א"ה בעל):
ורתסברא והא רבה אית ליה דרבא. לא גרסינן ותסברא כדפירש צונטרס^ב ובסמוך דקאמר לאלא ר' שמעון בר אבא איניש אחריתא הוה צדיקה לא גרסינן לאלא דאינו צא לסמור תסתיים ובסמוך נמי קאמר הא מדריציל סבר לפי שאין בקיאינן לשמה כו': **הא** מדר' יהושע כו' רבי יוחנן סבר לפי שאין עדים מצויין לקיימו. לא צעי לשנוי דסבר כלידך ליגנא דפ"צ^ב (לקמן דף פ.) דההוא לישא דהתם דקאמר שנים אין להיכין לומר צפני נכתב הוא עיקר דקאמר עלה ימד הוא שלא תמוט ועוד דצהיאי שניוילא לא הוה משני הא דפרין והא רבה אית ליה דרבא: **והא קיימא לן דאין עד נעשה דיין ה"מ בדאורייתא**^א בוי. רש"י

לא גרים ליה^א והדין עמו דכיון דפשיטא דצדכני עד נעשה דיין כדפרין לבסוף היכי פריך מעיקרא הא קיימא לן דאין עד נעשה דיין דהא פשיטא ללא ס"ד דהכא הוי דאורייתא ומיהו קנת כענין זה גבי גר קטן מטבילין אותו על דעת צ"ד ופריך מאי קמ"ל פרינא וכן לאדם שלא צפניו כו' והדר פריך והא קי"ל דודאי בעד דהפקירא נישא ליה: **הבי** דריס ר"מ כיון דאשה כשירה להציא את הגט וזמנין דמייתי ליה איתתא^ה וכן פירש רבינו חננאל וה"ה דהוה מצי למימר וזמנין דמייתי ליה קרוז: **ביצד** יעשה. פי' כיצד יעשה לרצון שתישא לנתחילה או אם נישאת שלא תלא אצל ולד או לרין תקנה דבלא תקנה לא הוי ממוזר לית ליה כל המנסה כו' ולר"מ כיצד יעשה קודם נישואין^א אצל לאמר נישואין מסתבר לר"מ אין תקנה דכיון דהולד ממוזר א"כ כל הדרכים האלו זה ותלא מזה ומזה ויכול הנהו דמנן לקמן צהזרק (דף פ. ב):

יטלנו הימנה ויחזור ויתננו לה ויאמר בוי. רש"י לא גרים איבעית אימא דסיומא דמילתא הוא ולר"י נראה דשפיר גרים ליה ומוקי לה השתא * קודם שלמדו דכיון דניסת לא תלא כיון דלזיוף ליכא למיחש דנתקיים בחזמתו וליכא לאלא לעו בעלמא דשלא לשמה אפי' אי אחי בעל ומערער כדפרישית לעיל (ע"א ד"ה א"ה בעל):
ורתסברא והא רבה אית ליה דרבא. לא גרסינן ותסברא כדפירש צונטרס^ב ובסמוך דקאמר לאלא ר' שמעון בר אבא איניש אחריתא הוה צדיקה לא גרסינן לאלא דאינו צא לסמור תסתיים ובסמוך נמי קאמר הא מדריציל סבר לפי שאין בקיאינן לשמה כו': **הא** מדר' יהושע כו' רבי יוחנן סבר לפי שאין עדים מצויין לקיימו. לא צעי לשנוי דסבר כלידך ליגנא דפ"צ^ב (לקמן דף פ.) דההוא לישא דהתם דקאמר שנים אין להיכין לומר צפני נכתב הוא עיקר דקאמר עלה ימד הוא שלא תמוט ועוד דצהיאי שניוילא לא הוה משני הא דפרין והא רבה אית ליה דרבא: **והא קיימא לן דאין עד נעשה דיין ה"מ בדאורייתא**^א בוי. רש"י

אלעזר אמר ליה אפילו לא

טעמא מאי כו' דילמא אחי בעל ומערער דבעי למימר דילמא אחי בעל ומערער הילכך אם לא ניסת לא מינשא אכל השתא דניסת אמאי ליפקה אחי לא אחי בעל ומערער אכן ניקוס וגערער: (ט) ואיבעית אימא לא גרסינן. לאלא הכי גרסינן לאלא להקל עליה טעמא מאי וכו': **צפונגא.**

כי הך פלוגתא דרבה ורבה אפילו נמי אמוראי קמאי: **איישי גיטא.** ממדינת הים: **וספברא** לא גרסינן. ואי אחי גרסינן ליה לאו לאורועי תסתיים קמאי דשפיר תסתיים דרבי יהושע הוא דלמר לפי שאין בקיאינן לאלא הכי פריך ותסברא הא דלמר דיחדי הוה: והא רבה אית ליה דרבא. וצנינן לקיימו: הוה צדיקה. ואמרין לעיל^א צי מרי דמייתו גיטא מילתא דלא שכיחא: **צפני כמה נוספו לה.** השליח: לפי שאין בקיאינן. הלכך צפני סגי דלהווי סהדי דלמר שליח צפני נכתב ואי אחי בעל מו ומערער לא משגיחין ציה: **לפי שאין עדים כו'.** וכיון דלקוימי הוא צנינן תלמא כדלמרין צכמות צפ' שני (דף כא): **דקיס** שטרות צשלשה: **וספברא.** דהכי הוא: והא. מדסיימין לעיל דריצ"ל הוא דלמר לפי שאין בקיאינן מכלל דרבי יוחנן צר פלוגתיה לעיל אמר משום לקיימו והכא סיימין דר' יוחנן הוא דלמר צפני שנים: **ועוד הא רבה אית ליה דרבא.** ואפילו למ"ד לפי שאין בקיאינן לשמה אית ליה נמי לקיימו ויבדעי תלמא: **צשליח נעשה** עד ועד נעשה דיין קמפלגי. כלומר אי אמרינן כי היכי דשליח נעשה עד הכי נמי עד נעשה דיין קמפלגי: **מ"ד צפני שנים קסבר.** כי היכי דשליח נעשה עד ה"נ עד נעשה דיין הלכך מנטרף צדהייהו והווי תלמא: **ומ"ד צפני שלשה קסבר.** אף ששליח נעשה עד אין עד נעשה דיין: הכי גרסינן **והא קיימא לן דצדכני דעד נעשה דיין.** כגון גבי קיום שטרות אמינות צכמותות (שם) שלשה שישבו לקיים את השטר וקרא ערעור על אחד מהם כו' והוינן צה למימרא דעד נעשה דיין כו' ומותצינן ומשנינן ה"מ צעדות החדש דאורייתא אצל צדכני עד נעשה דיין: **כיון דאשה כשירה כו'.** אי מכשרת צשנים ומנין אמייתא ליה אשה וסמכין עלה לאכשורי נמי צשנים ואשה לא חזייל לאכשורי צדהייהו לתלמא: **ויוליא.** מי שנשאה צגט זה: **משום דלא אמר (ג) ויוליא.** צתמיה והא גט כשר הוא וצפניו נכתב ומשום דלא אמר הוי ולד ממזר: **אסא לקמיה דרבי אחי.** צבאותה העיר שהיו צותצין אותו: **ממונה אגיטי.** דקי"ל (קידושין דף א.) כל שאינו יודע צטביד גיטין וקידושין לא יחא לו עסק עמיהו והווי ממנו גברלא רבה לאורויי היכי נעצדי: **לא צריכס.** לאלא צשיטה אחת: אפילו

למדינת הים ויחזור ויתננו לה ויאמר בוי. רש"י לא גרים איבעית אימא דסיומא דמילתא הוא ולר"י נראה דשפיר גרים ליה ומוקי לה השתא * קודם שלמדו דכיון דניסת לא תלא כיון דלזיוף ליכא למיחש דנתקיים בחזמתו וליכא לאלא לעו בעלמא דשלא לשמה אפי' אי אחי בעל ומערער כדפרישית לעיל (ע"א ד"ה א"ה בעל):
ורתסברא והא רבה אית ליה דרבא. לא גרסינן ותסברא כדפירש צונטרס^ב ובסמוך דקאמר לאלא ר' שמעון בר אבא איניש אחריתא הוה צדיקה לא גרסינן לאלא דאינו צא לסמור תסתיים ובסמוך נמי קאמר הא מדריציל סבר לפי שאין בקיאינן לשמה כו': **הא** מדר' יהושע כו' רבי יוחנן סבר לפי שאין עדים מצויין לקיימו. לא צעי לשנוי דסבר כלידך ליגנא דפ"צ^ב (לקמן דף פ.) דההוא לישא דהתם דקאמר שנים אין להיכין לומר צפני נכתב הוא עיקר דקאמר עלה ימד הוא שלא תמוט ועוד דצהיאי שניוילא לא הוה משני הא דפרין והא רבה אית ליה דרבא: **והא קיימא לן דאין עד נעשה דיין ה"מ בדאורייתא**^א בוי. רש"י

גליון הש"ס

גב' ביצד יעשה. פי' לקמן פד ע"כ מדיה אמר מוקיא:

פסקי ר"ד

כשכר מקוים הוא: איתמר בפני כמה נותנו לה ר' יוחנן ור' חנינא חד אמר בפני שנים וחד"א בפני ג' ואסיקנא דמשום הכי צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם כדי לקיימו ויבדע בפנין לקיימו דר' יוחנן הוא דאמר בפני שנים (ומשניהם) צריך שיאמר בפני נכתב כדי לקיימו שאם יבא הבעל היום ומהו ומעורר לא משגחינן ביה וקיים שטרות לכ"ע בעי שלשה מפני שהוא מעשה ב"ד כדאמרן בפ"ב דכתובות והכא בב"ב נעשה עד ועד נעשה דיין קמפלגי מ"ד בפני שנים קסבר שלוח נעשה עד ועד נעשה דיין. ומ"ד בפני ג' קסבר שלוח נעשה עד ואין נעשה דיין. פי' ברש"י האיש מקדש (מג.) אמרין אמר רבא אמר רב נחמן האומר לשנים צא וקדשו לי אשה הן שלוחין וכן הן עדיין וכן גירושין וכן בדני ממונות ומסקנא התיב והלכתא שלוח נעשה עד והכא בהא קמפלגי מאן דאמר בפני שנים קסבר כי היכי דשליח נעשה עד הכי נמי עד נעשה דיין והולכי מצטרף זה עם השנים וה"ל משמע הגט בגי. ומ"ד בפני ג' קסבר דוקא שלוח נעשה עד ואין עד נעשה דיין ומקשה הוא קי"ל דברבנן דעד נעשה דיין פי' גינן גבתי קיום שטרות אמרין בפ"ב דכתובות ג' שיטתו לקיים את השטר וכו' והוינן בה למימר דעד נעשה דיין וכו' ומשנינן ה"מ דאורייתא וכו' אבל דברבנן עד נעשה דיין ומתור אלא הכא קמפלגי מר סבר כיון דאשה עצמה מביאה גיטה ובלבד שתהא צריכה לומר בפני נכתב ובפני נחתם זמנין דמתיא לה איהו וסמכין עלה פי' אם הכשיר עתה בשנים וכשיר גם באשה בשנים ואשה לא חזיא לאצטרופי מ"ה תקנו בגי ואידך אשה מידע דיע ולא סמכי עלוהי פי'

(א) ודומתו ר"ה כנ"ל. (ב) לעיל ג. (ג) קדושין מג. (ד) כתובות פא: כשהדין (ה) ר"ה פו. (ו) צ"ב: (ז) קיד. (ח) צ"מ נה: לקמן פ"ה. (ט) ע"י חוסי צ"מ נה: ד"ה ולא אמרן. (י) לקמן פ. צ"מ נה. (יא) לקמן טו. (יב) פ"ש פ"ש ד"ה שיטה אחת וכו'. (יג) ע"י ד"ה ולא אמרן. (יד) ע"ש לעיל ה' ע"כ וכו' מלאמי הערה כהנ"ה. (טו) ז"ל ככל פ"ה.

מוסף רש"י

בפני כמה נותנו לה. שלוח זה לאשמו ואומר בפניהם בפני נכתב (וע"ל א). שלוח נעשה עד. צין לקדושין צין שלוח מנתן לבעל חובו מצורף שלוח עם עד להווי שנים, או אם שנים שלוחים היו צימד שיהיה מעידים צדכני (קדושין מג.). ואין עד נעשה דיין. המעיד על הדבר אין נעשה עד דיין בלאו דבר, וגם אם רואה את הדבר ונעשה עד, אין נעשה עליו עד דיין נעשה עמו אלא א"כ מעידין אחרים בפניו ונראה בעיני דגורית הכמוס הוא, דכמיז ועמדי שני האלמס וכו'. נעשים הכמוס מדבר, לפני ה' היינו לפני הידיין, אצל העדים צינן מחתינן ויבדעין וינן (ד"ה פ"ב צ"ד). המביא גט ממדינת הים, לאשה עשאו צבלה שלוח לחולט לגרס הליכוסו לומר צפני נכתב ובפני נחתם (ב"ב נה). ויציא. מי שנשאה על ידי גט זה (ס"ח). שיטת אחת לשמה. שיטה ראשונה שכה עם האיש והאשה והאמן (לקמן טו.).

מוסף תוספות

א. אפי' מוס' הלאש. ב. דאינו בא לתתו הא דקאמר הסתיים. מוס' הלאש. ג. אבל דברבנן נעשה דיין. והא דרבי קי"ל דברבנן נעשה דיין, אלא הכא בהא קמפלגי. מוס' הלאש. ד. אלא מעיקרא גרס הוא דברבנן עד נעשה דיין. מוס' הלאש. ה. וילא גרסן זמנין דמייתי ליה איהו וכו' דכיון דמצי למימר בכל הנשים אמאי קאמר באשה דמביאה את גיטה דמלתא דלא שכיחא היא. מוס' הלאש. ו. ולא שצריך גט אחר. מוס' צ"מ נה: ד"ה פ"ה. ו. ויחזור ויתננו לה. מוס' הלאש. ולא אמר דאפי' בעוד שהגט בידה ויאמר בפ"ג ובפ"ג. ח. כדאמרין בעלמא (קידושין א.) כל זמן שעסקין באותו ענין בשעת נתינה. פ"ה. ט. ויבטול צ"מ נה: ד"ה יעלנו קמנו נפשיטות דמתיין. י. כמו שהתחיל לשמן. כ. מרדכי לקמן רש"י פ"ב.

פסקי ר"ד (המשך)

קאי ומעורר ואמאי יוציא והולד ממזר אין ר' מאיר לטעמיה דאמר רב המונא שמשיה דעולא אומר היה ר' מאיר כל המשנה ממטבע שטבעו חכמים בגיטין הולד ממזר ואין הלכה כרבי מאיר ויחיד ורבים הלכה כרבים. תניא בפ"ב דתוספתא (ה"א) גיטין המביא גט ממדינת הים ולא אמר לה בפני נכתב ובפני נחתם הרי זה וטילו ממנה אפילו לאחר ג' שנים ונותנו לה ואומר לה בפיני נכתב ובפני נחתם: בר הדיא בעא לאתויי גיטא אתא לקמיה דר' אחאי דהוה ממונה אגיטין פי' דאמרן כל מי שאינו בקי בציב גיטין וקידושין לא יחא לו עסק בהן ודחי ממונים אדם גדול עליהן להורות להן היאך יעשום א"ל צריך אתה לעמוד על כל אות ואת אתא לקמיה דר' אחי ור' אסי א"ל לא צריכת וכו' אתאיביד לחומרא אתה מוציא לעו ל גיטין הראשונים רבה בר בר חנה אייתי גיטא פלגיה אכתובי קמיה ופלגיה לא אכתובי קמיה אתא

להכשיר בשנים: תניא כותיה דר' יוחנן המביא גט ממדינת הים נתנו לה ולא אמר לה בפני נכתב ובפני נחתם ויחזור ויתננו לה בפני שנים ויאמר לה בפני נכתב ובפני נחתם פי' זה שהצרכי ליתלו ממנה ולתתו לה פעם אחרת כדי שיראה שהוא שלוח ברב דדוקא לשליח המנה רבנן כבי תרי אלא לא איניש אחריתא ור' מאיר סבר כיון שכבר נתנו לה יצא מתורת שליח ותו לא מתימן הילכך לא סגי ליה בהך תקנתא וכיון דתניא כותיה דר' יוחנן הלכתא כותיה. ולר' מאיר משום דלא אמר בפני נכתב ובפני נחתם נחתם ויאמר הולד ממזר פי' כיון דקאי השתא ואמר הכי משום דלא אמר לה בהחיא שתתא ואמר הכי יוציא והולד ממזר אי נמי [לא] אתי בעל (לא

המביא גם פרק ראשון גיטין

וא" עבדת אהנית. משמע דפני נכתב מועיל צ"י והא דלמר כפ"כ (לקמן דף כג:) בדרך דלאו אדיוורה (ה) סמכין מהימנא היינו משום דליירי בלא (י) אמר בפני נכתב כהמביא גט בדרך ישראל אבל אי יא אמר סמכין אדיוורה כדאמרין הכא:

כא ב מיי פ"ז מהלכות גירושין הלכה ו סמך עשן ו טו"ע אה"ע סימן קנב ספק פ"א:
בב ב מיי פ"ז מהל' ספר מורה הל"ץ ושיד מהל' יום הלכה לה סמך עשן כב טו"ע ו"ד ס"י רפד סעי' ז:
גג ג מיי פט"ו מהל' אשוח הל"ץ:
כד ד מיי פ"ה מהל' שבת הל"ג סמך עשן וא טו"ע אה"ע ס"י רפד סעי' ז:
ב"ה אור השלם

תורה אור השלם

1. ואל עמי ידו גורל ויתנו הילד בוגנה והולדה מקרה בין ויתנה: יואל ד ג
2. ותונה עליו פילגשו ותקף מאתו אל בית אביה אל בית להם יהודה ותקף ויתר עמי ארבעה ויהי שם שופטים יט ב

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ותי עבדת ותי דלאו אדיוורה יהיה סמכין:

מוסף רש"י

ערב שבת עם חשיכה. שאם ימנע להזכירם מעיד יום ישעו ויאלמו בעיני ים שהיה (שבת זד.). עשרתם. פירות האילן לפעולת שבת. שפך מלח ערש של שבת קופעת למעשה כדאמרין במסכת ערוי תמוזין ומלכות. ותי מרי שתי לממחיתו בלשון שאלה, דמנא כתי עשן, אבל נזר לא כתי הלקמס, דנדי הגהה לעין הוא (שס.).

פסקי ר"ד

ואי עבדת (ה) מהימנא מאי אי עבדת מהימנא דאי אתי בעל ומערער ופסיל ליה לא משגיחין ביה שכבר חסדא לעולם אל יטיל מקיים הוא: אמר רב אימה בתוך ביתו שהרי פלגש בבגתה הטיל עליה בעלה אימה יתירה והפילה כמה רבבות מישראל. אמר רב יהודה אמר רב כל המטיל אימה יתירה בתוך ביתו בא לירי ג' עבירות גילוי ערויות ושפיכות דמים וחילול שבת. פ"ה משמשותו נדה בימי הדינה והאומות שבלתי מפני אימתו לא הברד מלפניו למקום המסוכן ותפול בא' מן הפחיתים או מגשר או שמה תדליק לו הגר ותבשל לו בשבת:

(א) ז' לאהית מתי אף עבדת אהנית וכו' או ז' לאף עבדת מהימנא כ"ה.

דאי אפי צעל כו'. אבל אי לא אהרת ואתי צעל ומערער מיפסיל: כדסיניא. דלף מי שאינו לריך לומר אם אמר מהני: **כפר סיסאי.** שם מקום: שלא תזוקק. האשה לעדים אם יקרא עליו ערער: והא איהו נמי כו'. ולאו משום דלריך ומאי קשיא ליה לר' אלעאי:

ואי עבדת אהנית מאי אי עבדת אהנית "דאי אתי בעל מערער לא משגיחין ביה כדתניא (ה) מעשה באדם אחד שהביא גם לפני רבי ישמעאל אמר לו צריך אני לומר בפני נכתב ובפני נחתם או איני צריך אמר לו בני מוהיבן אתה אמר לו רבי מכפר סיסאי אני אמר לו צריך אתה לומר בפני נכתב ובפני נחתם שלא תזוקק לעדים לאחר שיצא נכנס לפניו רבי אלעאי אמר לו רבי והלא כבר סיסאי מובלעת בתחום ארץ ישראל וקרובה לציפורי יותר מעכו (ו) ותנן רבי מאיר אומר עכו בארץ ישראל לגיטין ואפי' רבנן לא פליגי עליה דר"מ אלא בעכו דמרחקא אבל כבר סיסאי דמקרבא לא אמר לו שתוק בני שתוק הואיל ויצא הדבר בהיתר יצא הא איהו נמי שלא תזוקק לעדים קאמר ליה לא סיימוה קמיה שלח ליה ר' אביתר לרב חסדא גיטין הבאים משם לכאן אין צריך לומר בפני נכתב ובפני נחתם לימא קסבר לפי שאין בקיאות לשמה והני גמירי ותסברא והא רבה אית ליה דרבא אלא דכ"ע בעינן לקיימו וכיון דאיכא יוסף מאן לימא לן דר' אביתר בר סמכא הוא (ז) ועוד הא איהו דשלח ליה לרב יהודה בני אדם העולין משם לכאן הן קיימו בעצמן וייתנו (את) הילד בוגנה והילדה מכרו ביין וישתו וכתב ליה בלא שירטוט וא"ר יצחק בשתים כותבין שלש אין כותבין במתניתא תנא שלש כותבין ארבע אין כותבין א"ל אביי אטו כל דלא ידע הא דר' יצחק לאו גברא רבה הוא בשלמא מילתא דתליא בסברא לחיי הא גמרא היא וגמרא לא שמוע ליה ועוד הא ר' אביתר הוא דאסכים מריה על ידיה דכתביב ותונה עליו פילגשו רבי אביתר אמר זבוב מצא לה ר' יונתן אמר גימא מצא לה ואשכחיה ר' אביתר לאליהו א"ל מאי קא עביד הקב"ה א"ל עסיק בפילגש בגבעה ומאי קאמר אמר ליה אביתר בני כך הוא אומר יונתן בני כך הוא אומר א"ל ח"ו ומוי איכא ספיקא קמי שמיא א"ל אלו ואלו דבריה אלהים חיים הן זבוב מצא ולא הקפיד גימא מצא והקפיד אמר רב יהודה זבוב בקערה וגימא באותו מקום זבוב מאיסותא וגימא סכנתא איכא דאמרי אידי ואידי בקערה זבוב אונסא וגימא פשיעותא אמר רב חסדא לעולם אל יטיל אדם אימה יתירה בתוך ביתו פילגש בגבעה הטיל עליה בעלה אימה יתירה והפילה כמה רבבות מישראל אמר רב יהודה אמר רב כל המטיל אימה יתירה בתוך ביתו סוף הוא בא לידי שלש עבירות גילוי ערויות ושפיכות דמים וחילול שבת (ח) אמר רב בר חנה הא דאמרי רבנן שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשיכה עשרתם ערבתם הדליקו את הגר צריך למימרינהו

גברא רבה הוא בשלמא מילתא דתליא בסברא לחיי הא גמרא היא וגמרא לא שמוע ליה ועוד הא ר' אביתר הוא דאסכים מריה על ידיה דכתביב ותונה עליו פילגשו רבי אביתר אמר זבוב מצא לה ר' יונתן אמר גימא מצא לה ואשכחיה ר' אביתר לאליהו א"ל מאי קא עביד הקב"ה א"ל עסיק בפילגש בגבעה ומאי קאמר אמר ליה אביתר בני כך הוא אומר יונתן בני כך הוא אומר א"ל ח"ו ומוי איכא ספיקא קמי שמיא א"ל אלו ואלו דבריה אלהים חיים הן זבוב מצא ולא הקפיד גימא מצא והקפיד אמר רב יהודה זבוב בקערה וגימא באותו מקום זבוב מאיסותא וגימא סכנתא איכא דאמרי אידי ואידי בקערה זבוב אונסא וגימא פשיעותא אמר רב חסדא לעולם אל יטיל אדם אימה יתירה בתוך ביתו פילגש בגבעה הטיל עליה בעלה אימה יתירה והפילה כמה רבבות מישראל אמר רב יהודה אמר רב כל המטיל אימה יתירה בתוך ביתו סוף הוא בא לידי שלש עבירות גילוי ערויות ושפיכות דמים וחילול שבת (ח) אמר רב בר חנה הא דאמרי רבנן שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשיכה עשרתם ערבתם הדליקו את הגר צריך למימרינהו

ולא שמוע ליה ועוד הא ר' אביתר הוא דאסכים מריה על ידיה דכתביב ותונה עליו פילגשו רבי אביתר אמר זבוב מצא לה ר' יונתן אמר גימא מצא לה ואשכחיה ר' אביתר לאליהו א"ל מאי קא עביד הקב"ה א"ל עסיק בפילגש בגבעה ומאי קאמר אמר ליה אביתר בני כך הוא אומר יונתן בני כך הוא אומר א"ל ח"ו ומוי איכא ספיקא קמי שמיא א"ל אלו ואלו דבריה אלהים חיים הן זבוב מצא ולא הקפיד גימא מצא והקפיד אמר רב יהודה זבוב בקערה וגימא באותו מקום זבוב מאיסותא וגימא סכנתא איכא דאמרי אידי ואידי בקערה זבוב אונסא וגימא פשיעותא אמר רב חסדא לעולם אל יטיל אדם אימה יתירה בתוך ביתו פילגש בגבעה הטיל עליה בעלה אימה יתירה והפילה כמה רבבות מישראל אמר רב יהודה אמר רב כל המטיל אימה יתירה בתוך ביתו סוף הוא בא לידי שלש עבירות גילוי ערויות ושפיכות דמים וחילול שבת (ח) אמר רב בר חנה הא דאמרי רבנן שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשיכה עשרתם ערבתם הדליקו את הגר צריך למימרינהו

(א) [מוספתא פ"א ה"ו], (ב) [מנאן עד כפר סיסאי דמקרא לא לימא כמוספתא], (ג) [לעיל ג.], (ד) כתיב איתא, רננן, (ה) כתיב איתא, רננן, (ו) כתיב איתא, רננן, (ז) כתיב איתא, רננן, (ח) גרסת הר"ף בסוף פ"ב דשבת אמר רב יהודה אמר רב שלח לו רבי אביתר לרב יהודה כ"ה, (י) וזכרית ג"ה, (יא) [עירובין יג.], (יב) גרסת הר"ף בסוף פ"ב דשבת אמר רב יהודה אמר רב שלח לו רבי אביתר לרב יהודה כ"ה, (יג) שבת לה. ע"ש, (יד) [עירובין יג.], (טו) גרסת הר"ף בסוף פ"ב דשבת אמר רב יהודה אמר רב שלח לו רבי אביתר לרב יהודה כ"ה, (טז) שבת לה. ע"ש, (יז) [עירובין יג.], (יח) גרסת הר"ף בסוף פ"ב דשבת אמר רב יהודה אמר רב שלח לו רבי אביתר לרב יהודה כ"ה, (יט) שבת לה. ע"ש, (כ) גרסת הר"ף בסוף פ"ב דשבת אמר רב יהודה אמר רב שלח לו רבי אביתר לרב יהודה כ"ה, (כא) שבת לה. ע"ש, (כב) גרסת הר"ף בסוף פ"ב דשבת אמר רב יהודה אמר רב שלח לו רבי אביתר לרב יהודה כ"ה, (כג) שבת לה. ע"ש, (כד) גרסת הר"ף בסוף פ"ב דשבת אמר רב יהודה אמר רב שלח לו רבי אביתר לרב יהודה כ"ה, (כה) שבת לה. ע"ש, (כו) גרסת הר"ף בסוף פ"ב דשבת אמר רב יהודה אמר רב שלח לו רבי אביתר לרב יהודה כ"ה, (כז) שבת לה. ע"ש, (כח) גרסת הר"ף בסוף פ"ב דשבת אמר רב יהודה אמר רב שלח לו רבי אביתר לרב יהודה כ"ה, (כט) שבת לה. ע"ש, (ל) גרסת הר"ף בסוף פ"ב דשבת אמר רב יהודה אמר רב שלח לו רבי אביתר לרב יהודה כ"ה, (לא) שבת לה. ע"ש.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אביר ר"י וכו' אל השמח אל גיל בעמיה. בעמיה אל גיל גילי וכן הוא בירושלמי: בא"ד אין לשרש. ע"י סוטה ז' ע"ב מו"ה כמנה:

מוסף תוספות

- א. אף הנשים שאין נאמנות לומר מת בעלך [נאמנות להביא גיטה, ופרך והתנאי כשם שאין נאמנות לומר מת בעלך] כך אין נאמנות להביא גיטה, ומשני כאן בא"י כאן בחו"ל. מוס' ה"א.
- ב. דמוכרין בניהם ובתיהן לצורך מונותיהן. מוס' ה"א.
- ג. ברמיה. מוס' ה"א.
- ד. כמה תיבתו. מוס' ה"א.
- ה. דאין זה קדוש, שלא נכתבו לפסוק. נמשך. אלא דברים בלבדא בלשון המקראות. טע"כ. ו. בכל ענין, שאפי' באגרות שלומים היו מהפכים הפסוק ולא היו כותבים אותו ככתבו. מוס' מנחות ז': ד"ה סא. ז. ג. מוס' ה"א.
- ז. מוס' ה"א. ישראל אל השמח בעמיה אל גיל. ו. כדי להדרוך את כל האחרות על הסדר. ונמשכים בה. מאלו.
- ט. טעמא דאין מורדיין. מוס' סוטה ז': ד"ה תבנה.
- י. אבל תפילין דמוכרין בעור לא בעו שרטוט דלא שייך בהו נוי. מוס' מנחות ז': ד"ה תבנה שני; ותפילין נמי אם אינו יכול לכיין וליישר כתיבתו א"כ משרטט על כל שיטה ושיטה צריך לשרטט משום זה אלי ואנוהו ולא שייך כאן פסוק מן הדבר ועושהו. מוס' ה"א.
- יא. שעיך. האמונה תלוי בה. יע"כ.
- יב. תרייהו. מוס' ה"א.
- יג. גי' מוס' ה"א.
- יד. ע"י מ"א מהרש"ם.
- טו. ושלשתן. מוס' ה"א.

